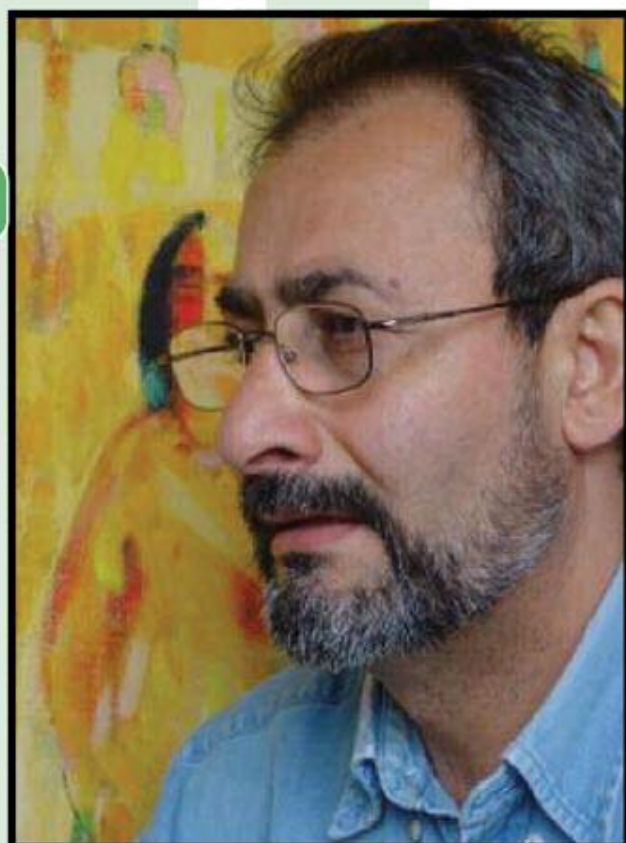

شادهیی و بهسندگرن

نەز و کەفالی خوە.. دیلێن ئەسمانەگێنە نەزێیە ژ یێنخوەشییا دەشان

■ نقیسین: بەشار ئەلعیسا

■ وەرگێران: ئیسماعیل تاها شاھین

(تۆیۆ) نە نیگارچی کەرەکی ناسایی بوو - سەرھاتییا چینی
دبیژت - ھونەرمنەندەکی نە ناسایی بوو، ھونەری وی گیانی
وی ھەمی ب شەوق و شەیدایی قەگرتبوو.. دەمی خوە ھەمی
ب نیگارچی کرێشە دبۆرینت... ھەر دەمەکی ھاتبا دیتن
نیگارکیشی دکر. چو تشتی ئەو ژ نیگارکیشیی نەدکر....
ھەرۆ، ھەرگاف دیمەن و سەر و چاف چێ دکرن...
شەقەکی، (تۆیۆ) دیمەنەک وەکی ھەرچار چێ دکر... و ئەو
شەق شەقەکا ب باروقەبوو، دەمی نیکی دەرگەھ لی قوتایی.
تۆیۆ د دلی خوەدە گۆت: ئەو چ شەیتانە د قی تارییا ب
باروقەدە بەری تە دایییە من، تو کیی؟ دەنگی گۆتی: ئەز
مرنە، ئەزا ھاتیم گیانی تە بستینم و رۆحا تە ھلکیشم.
(تۆیۆ) گۆتی: لەعنەت ل تە بن، خوە بگرە ھەتا ئەز قی
کەفالی ب دووماھی دینم و پشتا خوە دا مرنی، و بەردەوام
ما ل سەر نیگارچی کرنا خوە یا ھەرۆ.

مرنی بیئا وی تەنگ بوو و د بەررە ئەز لی دکر: نە د جھێ
خوەدەییە خودانی ئەسمانان بمینتە ل ھیقییا من و من گیرۆ
ببینت.

تۆیۆ ھیدی بەرسقا وی دا و گۆت: دودل و شەپرزە نەبە
ما تو نابینی ھیژ من وینەیی قی کچکا جوان ب دووماھی
نەئینایییە؟ ھەرە دەق خوندکار و سەرودری ئەسمانان
بیژێ... بلا بیئا خوە فرەھ بکت.

خەملى، ۋەكى ئاغايەكى سەمكار و دەستدېزى،
ب مەزىناتى ل سەر گر و دەشت و گوندان ديار
دېت، تىك و پىك ۋەكى چىايىن تۇرۇس زىرەقان و
سەپانى كىلەكا مە يا زۇرى.

پىشى :

پىشى كلاسكى بوون، ب شىوازىن چاقلىكىرى
بوون، سەردەرىيى د گەل چىگرييان دىكت، دا
كۆپى بىكت، بەرى شىيانا ب دەستقەنىنانا رىكان و
گولگەشكرن و پىشلىخستنا رەوشەنېرىيا چاقى
و رەھوانكرنا ئالاھ و رىكىن دىمەنى و ھەلسە بۇ
ۋى جىھانا بۇ دورىست كود كارى مندە بەرھەق
بىت، بەرى چۈنەنەنە بۇرىن دەرېرىنى و دىلىيى، د ئاھ
جوانىيىن خەشىيا خەمدە و ئەو خەشىيى بىسپىرتە
رىيازىن بىناھىيا خەو.

بەلىن گەلەك زو دلسارى بۇ من ئۇ كەقالى،
بابەتتى بەرھەق چى بوو، و دلى من كەفتە كەقالى
خواسىي (مەجاز)، كەقالەكى رەمىزى، كەقالەكى
رەوشەنېرى بۇ خەو پى مەزىنكرى، و ۋى ب خەمىزى
گەلەك زو باويىشك ئىنانە من، و ئەز د شەرمى
ئىخستىم ئۇ ۋى ئاخىقتا زىدە يان ئەو دىمەنى،
دا كەقال بىتە مەندەھوشىيا
بىنەرى و پىشبوونا بەرھەمەنەرى،
كەقالەكى سادە و ساكار،
كەقالى ۋىنەيەكى دىھىساكەر
و ئىمىنكەر، كەقالى دىمەنەكى
لىكىدايى. كەقالى مەۋق (لەش)،
ھەردو دەست، ھەردو چاق، و لىقن
و جىلك، و دىمەن/جە (ئەسمان،
و قالايى و ئەرد، ھەسو، و گوند و
باغ، تەختەيى ئاخى و پى شىنكاتى
تېدە دچنە ئاھ ئىك و تىك
دئىنە ھلىكشان. يان كەقالى
دىمەنەكى جەي ب بەرھەقىيا
مەۋقى ((سەنگەرى گرانىيى
تېدە))، ھەقسەنگ دىت. ئە دا ئەز
تشتەكى يان سەرھاتىيەكى بىزىم
بەلكو دا ئەز ھەندەك دافكان قەدەم
پى خوارىن بۇ ھىزا ھزىركىرى
ئىچىرىكم، پى كانىيەكى پەيدا
بىك تىنەكا كەقن بىشكىت،
كەقالەكى پىشچاق بىك جەي
بەرزەپەكى بىگرت...

بەرزە، پى جوان، يان ئىچىركىنا بۇران دەمى دزىن و
قەدزىن. نىگار بوو رىك و شىوازەك بۇ ژيانى.

ھەر ئۇ رىقە كەقالى من، جىھانەكا خەسەر
بوو، ئەز ئۇ بەر شەرما خەو و ئۇ بەر رۇزا خەو بەر پى
دچۆم، دا ئەز بچمە ئاھ سەرھاتىيا خەو يا تايىتە،
ئەو ۋەكى دارىتتا شىانەكا ۋەكى قارەمانىيى، ب
ۋى تىشتى ئەۋى من ب مەشكرنا خەو و ب ئالاھىن
خەمىيى سادە و ساكار گرتى.

ھەر ئۇ ۋى رۇزا كەقالى من ۋەك ۋىنەيى
تورمبىلەكى ب دووماھى ھاتى، و سەيدايى من د
ئاھ گەھشىن و مەندەھوشبوونا ھەقالتى مندە، ب
رېزا دويىقە كرى، د ۋى رۇزا شەشپىزىقە، يا پىنجى
قوتابىيىن د ھەوشەنەخەكا ھەرفىتىيا د ئاھ تۇز و
تەقنىرە ئى قەھەۋىيىن.

ب رىكا كاركرن و ئەنجامدانى، كول و
كۇفانا من يا ھەردەم بوو ئەو كا ئەزى چاۋا خەو
ئۇ كەقتا د ئاھ پى ئاسايىدە پارىزم، ب ۋى رىكا ئەز
پى ئەسمانى كەقالى خەو ئاھ دىك، ل كىرى و
چاۋا ئەز دى سىنۇرىن قى جىھانا بچووك و بەرھەم
و پان خەمچە بىك، ئەو جىھانا بەرانبەرى دەرگەھى
مالا مە و ئالىيى رۇزناھە ديار، ئەو ئالىيى كىخا
ھەسوۋىيى ب دىمەن و ھاتنەكا شۇخ و شەنگ و

ئاخىقتا ۋى بوو مەرق بۇ مىرى مرنى، خەو
ئىزىكى ۋى كىر و بەرى خەو دايى كا چ چى دىكت...
تەزىنكەك ب ئەشى مىرى مرنى پى ھىۋلىدە چۆ.
كچك ئۇ كەرى د بىشكۆرى و دىمەكى گەلەك
جوان و نازك و ئەدىتى ئى بوو..

مرن ل سەر تلېن پىيان و ب پىدزكانى ھىدى
دەرگەفتە ئۇ دەرگەيى كۆلكى ۋى، و ھىلا تۆيۈ
نىگار كىشكرنا بىشكۆرىنا كچكا جوان ب دووماھى
بىنت.

ئەھە جارەكى ب تى ھۇ چى بوو، كو مرن
بەرانبەرى رۇدىيا نىگار جىكەرى بازىدت.

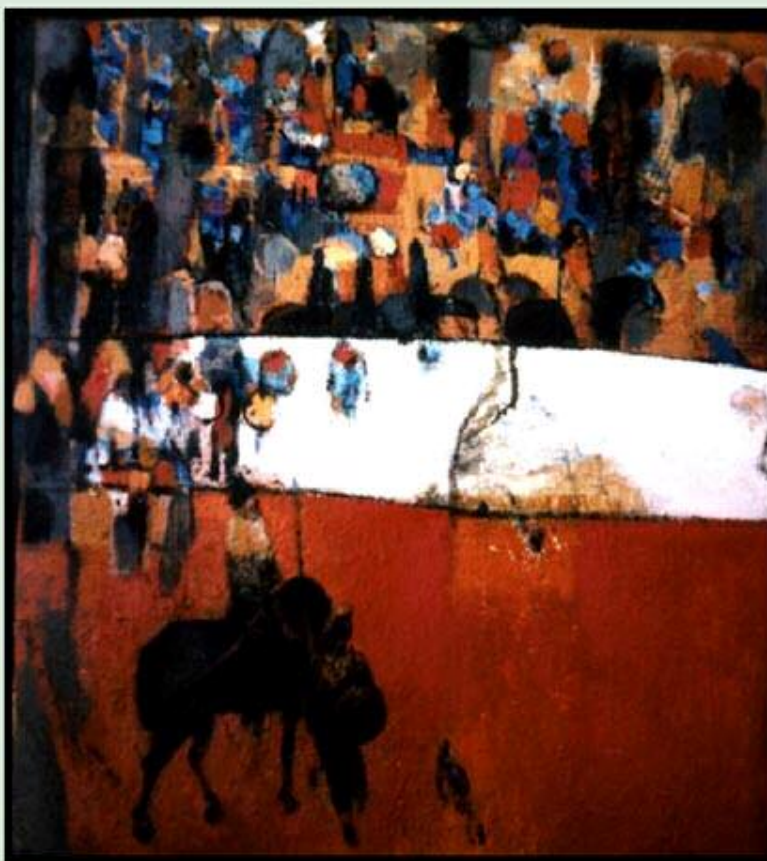
ھەر ئۇ دەمى من ئەھ سەرھاتىيە بىستى، ھەر
گاقەكا ئەز خەو ب نىگار چىكرىقە دىك، دئىتە
بىرا من، و دلتەنگى و خەرىيىيا من يا بەردەوام،
بىشكۆرىنەكا ۋەكى بىرسقىنەكى رۇناھىيى ددى
ۋادەھىلە مرنى.

ۋەكى ھەمى زارۋەكىن گوندىن دوور ئەۋىن
چەندەكا چۈنەھىيى قى، ھىنگى و ھەتا نەۋزى، ئەز
خەونا ب تىشتى بەرزەقە دىبىن، و ب خەۋىن خەۋقە
ئەز بەر ب خىيال و خوليانەكا جوان دەرگەم. ئەز ب
ۋان خەۋىن خەو دىكەھشتە پەيداكرنا ھەندەك
شىانان گونجايى بوون د گەل

ھىزا مە ھزىركىرى ئەو ۋەكى
چوۋچىكەكا قەچغاندى و مەۋق ب
دوۋقە، سەرىەردايى.

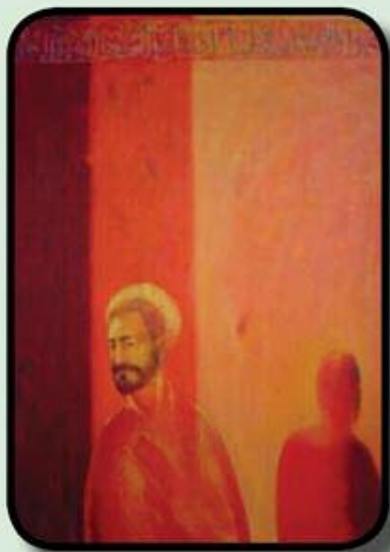
ئەز نوزانم كەنگى من دەست
ب نىگار چىكرى كىر، بەلى من
خەو دىت ئەزى نىگارەن چى دىك.
ۋ نىگار چىكرى بوو ئىك ئۇ ۋان
قولانجىكان ئەۋىن ئەز خەۋىن خەو
تېدە قەدشېرىم. من نىگار چى
نەدكرن داپىگىرىيى بئەركەكى
قوتابخانەيى بىك، بەلكو دا شىانەك
من ھەبىت، و دا دارىتتەكا دلىكش و
ئاشكەرا بدمە خەۋىن خەو. ھىنگى
ۋ نەۋزى ئەز ھەندەك جىھان و شىانان
دەردىخىم دودلى و شەپزەمىيا خەو
پى قەدەرقىنم و ھاۋىش دىك..

دەمى نىگار بۇ من بوۋىيە سىبەر
ۋ خەو ددمە بەر، ھىزا مە ھزىركىرى و
نىگار د ھەندەك دارىتتىن سەپاندىدە
ھاتنە تىك ھلىكشان، ھارىكارىيا من
دىك ئۇ ئەز بىمە خەۋىن تىشتى

مليش و پيسەرۇزنامەيىن كىم ويىنەدە، و ويىنەيىن
 ھىندەك قىيىيىن تەيسۆك بۇ دلخوش دكرن،
 نەمازە گىلاس و مژمەيان. و ژ بۇ نەز خەلكى
 بئازرىنم، ل سەر من يىقى بوو نەز وەكەھىيا خوە
 بۇ نىگارچىكرى باش بىنم، چ ب كۆپىكرى بت
 يان ژ سرويشتى ب خوە بت، د پاشەرۇژىدە. دەمى نەز
 چۆيىمە وى باژىرى تەمەت گوندەكى مەزن، بۇ
 خواندنا خوە يا نامادىيى، ئىك دو فەرمانبەرەك ژ
 بەر سزايىن فەرماندارى ل وىرى د گەل وان دھاتن،
 نەمازە ژ وان ئەويىن ھەر ژ وەلاتى ب خوە و دەست و
 ھەموس د نىگارچىكرىدە ھەي. و ب رىكا وان و د
 گەل بىخىرىيا كىم زانىنا وان، سىنۆرىن ديتنا من
 فرەھتر لى ھاتن د راستا زانىنا پچەكى ژ گەلەكا
 ھونەرى نىگارچىكرى و رەنگكرى و كەرمستە و
 ئالاقىن ويدە. پاشتر ديتنا من ل خانەيا مامۇستايان
 تەمامبوو، دەمى ھىندەك سەيدا و مامۇستايان بىسپور
 بۇ مە ھاتىن، بەلى، نىگارچىكىشى نەدكرن، بەلكو
 پىشەين وان فىركر بوو. ئىك ژ وان بۇ مە بەحس
 كر كا چ ژ ئەكادىمىيا ھونەرى ل دىمەشقى ھىر بوو،
 و بەحس نىگارگەھا كۆلىجى كر، ئەف ئىكە ل
 ھىندەك ژ مە خومش ھات، چەندەكان قيا بازىن ژ
 دمرسا نىگارچىكىشى بازىن بۇ وى نىگارگەھا
 مە ب نەز و بەز و شلۆلۇيى چىكرى، نىگارگەھ
 پچىچە بوو مال، مە ژ بەر ژيانا خوە يا تەزى ژارى و
 ژىرى و شەپزەيى قەست دكرى.

سەرەكانىيا مە يا دى، سى كىيىن بەرووكى
 يىن رەش و سى بوون ل دۆر ھونەرى، پەرىپەرتى بوون،
 د ئىك ژ وان كىيىندە نەز ب سەر ھەفالى خوە
 يىن دورست ((قان گۆك)) ھىلووم، ئەوى پاشتر د
 گەل داستانەستراىن كوردى و مەقامىن عىراقى و

و گەلەھىزىيا سەرپۇرى د گەھشتنا خومەد،
 ئەو داستانەستراىن چۆنە ئاف ئىك و تىك ھاتنە
 ھىكىشان، و ب خواندنا رۇمانكى رەوشەنبىر بوو، و ب
 راز و دىمەن و ويىنەيىن شەرى، شەپزەمبوونا گىانى
 ھەتا ھافىرىيا وى د رۆو و رۆو كارىدە، رۆو و رۆو كارى
 دىمەن شىوەكارىيى سوورى و ب ھافىرەكا تايەت،
 ب سەختە و پىخورىنا نەوەكەھىيى د گەل
 بەلاقەكى ھەي، ئازرىا.

كەفالى من وەكى كەسى لى نائىت ژ بەر
 ديارنەبوونا وان ژ رەخەكى، و ژ بەر رەنگبوونا وى
 ب ئەسمانەكى تايەت، كو ھىندەك كاودانان يىن
 زالكرىن، من دەستەكى مەزن ب ھوكمى پىتقىيا
 جوكرەف و ژيانى تىدە نىنە. شارمىياىا من يا
 رەنگكرى ب سەرپۇزا رۇزانە و ژ چاقلىكرنا سرويشتى
 كۆمبوو سەرىك: دەستدانا ئاخى، و خواندنا

شىنكاتى ژ بو قايلىكرى ب شىانا من، و گەزىن و
 سۇتنا بايى د قالايىيىدە. و بابەتى نەز وەسا شەيدا
 كرم وەك دياربوون و دمر كەھتەكا دمرپىنى، دودلى
 و نەچارىيا خوە د سىكى سىپارىن رەوشەنبىرىدە پى
 ب رىقە دىم. ئاقبەرى سىيى ئىكجار د كارىن مەندە
 بەرھەف نەبوو، ھەتا ئەويىن ژ ھەمىيان رىالىستىر
 ژى، قالايىيى جەھى وان گرت، قالايىيا بايى من،
 بىنھەلىكىشان و سەلىقەتا ھەقسەنگ ددە دىمەن
 منى ب چاھ دىتە دىتە دىتن، و كەسانىن من يىن
 وەستايى ئاشكەرا دكت، دەمى وان تىكەلىكىشانەكا
 ھەفالىيى د گەل دىمەن ھەبت.

كا من چاوا دەستپىكرە نەز ئوزانم، ھەر
 تىشەكى ل مە بەرزە من كۆيى دكر، و مە ھىندەك
 ويىنەيىن بەلاقىن بى مضا د ئاف ھىندەك گىلىش و

كەفالى من ژ وەكەھى و چۆنەسەرىكى
 رەوەستىا، رۇزا قىرا وەسلايى گەھشتىيە گەھىن
 من، دەمى نەز قەجىقىم ئەزى ل سەر كاغەزى سلاھ
 دىكى و بەرانبەرى رۇندكىن وى ئەويىن ژ ترسا
 سزايەكى خودايى بارىن و ژ بەر شىلىياىيا لەعەتە
 ھى سىرىندى لەعەتەلىكى، ئەوى كو ئەز. ئەوى
 شارمزا د دوبارەكۆپىكرنا ھەر تىشەكى ژ كەتوارى
 يان ژ پىسەكۆفارەكا كىم ويىنە و بىئاوا.

ئەز ل چو پەيمانگەھ و ئەكادىمىيىن ھونەرى
 ھىرى نىگارچىكرى نەبوويىمە، و گەلەك دمرەنگ
 ئەز ب سەر ھەبوونا دمرگەھەكا فىركرى يا ھۇسا
 ھىلووم، ھەر وەسا من كەس نەناسىبوو و نەدىتبوو،
 بەرى من، ل گوندى مەيى دوور نىگارار چى
 بكت. و ھەتا ئەفرۇ ژى نە ئەز ئاقىن كىمىياى يىن
 رەنگان، ئەزى زاراھىن وان دزانم، بەلى ئەز شەوق
 و مەرق و خەشىيى ژى دىبىنم، دەمى ئەز بىنا وان
 ھىلمىژم، و ل سەر تەراتىيا وان پىستى دەستى من ب
 خەشى ھىشكە دىت.

ب بىنفرەھىيا جۇتبارى، ئەز ھىرى قەماندنا
 قەرمىتى خوە بووم و د فرنا خوە يا تايەتدە، ئەوى
 ل سەر و ھەتا ئەز ژى چارەسەرى و زانىيىن من،
 ل سەر سادەيى و دەستپىكىيا خومە، دەمى كۆم
 دبوونە سەرىك، مايى خوە ب دىزىيا ھىشكەسالان
 د كەھىكرنا ھەست و نەستىن مەندە دكرن، و د
 گەل ھىندى ژى خەشىيا گەريان و دووھچوونى من
 ھىندا نەكر، ئەز وەكى كۆرمىي، كۆرمىي گوندى،
 ئەوى شىايى ب دىنگى چەقەقا دو تان، دا دىوار
 دىنگەھەدانا وان لى بىزقېرىن، ل رىكا خوە دگەرت،
 وەكى وى، زانىيىن من يىن دەستپىكى و تىكرەيى

جەماۋىي كەڭەشچىسى، ھەتتا مىن ۱۹۸۰-يىل ۋەلات ھىلايىتى ۋە مىن ب ئىكچىلىرى پىشت دايىيە ۋى سەرگۈمكەرى يان ۋەلاتى ئى ھاتىيە كىرن، ھەر ئەۋ كۆرۈ كچىن كەنج، ئەۋىن ل پەرى باۋىران يان ئەۋىن قوتابى ل زانكۇيان ۋ ھەرمەنبەرىن تايى دىلۇماتىك مان.

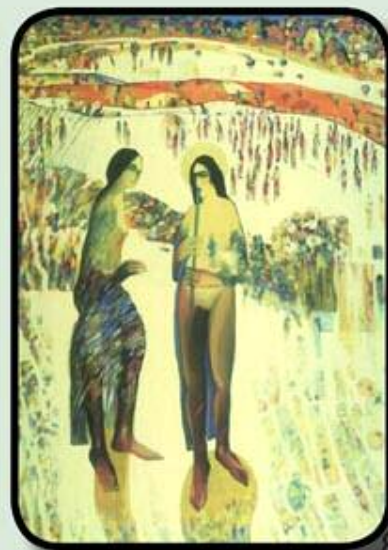
ل دوۋەرۇناھىيا ئىنەنگارا ((قان گۆگ)) مىن ھىيا كەڭەشچىسى ۋە مىن ۋەلاتى پىشتاخومران بىكت، ئەز دچۇمە نەك كۆمە بارىرە ۋ بارھىلگىران ۋەك ئىك ئەندامىن سەندىكايى ۋ ئەز ھىز ۋ خانەيا مامۇستايان ب دوۋماھى ئەھاتىم، چۈنەم ئەز دا ژيانا خەۋەك باج د پەرى ھىلەنگىمىنەندە، دەمى ب دەھان دز ۋ جەردەھاننىن خەۋەك ۋ خەۋەك ل مىن ھاتىيە ئىك ۋ ئىۋىرىن.

سالا پاشتر، ئەز بى بەرانبەر چۆمە د نەك تىما

سەرۋىرنا ناخۇمەيدە، دا ل سەر پىيان رىك ۋ رىيار ۋ گۈندىن ل سەر سىنۇرى دەشتى تىكەشم، ۋ ھى جارى دىن تىرەك كەرمە رۇزا ھاقىنا ((مىزۇپۇتاما)) يا شارىيى، دا سەھايى پەل ۋ پەلۇخەيىن ناخى بۇ كەڭەشچى خەۋەك پەيدا بىك، ئەز كەڭەشچى د تۇرا پىشتىھىلگىرانە، كچىن بىندار ب بىنا خەنەيى ۋ خەۋەك ۋ گۈلىيىن كەنەمى ۋ قەسەلا ۋان يا تۇزىگىرى، ئەۋا ھەست پىن پىش دىن، دى بىزى خەۋەك ھى مىيىتەيەكە كەلىيە، دەمى تىكىلى بىنا بەبىۋىن دىت، د سىنۇقا جەنۇزا بۈۋەكەندە. بىدەمرا ۋ ھەلاتىن پۈۋ ۋ پەلاشان دىكە مەيدانەك بۇ نازادىيەكە چۈ دەلىقە نەچنى د تارىياتىيا مالانە. بىزىن مىن بۈۋەك بۇ دەشتى، ۋەكى

كە ھەنەرمەندەكى د بەر خەۋەك چۆيى ۋ لىكەيى بۈۋ، ۋ ھەنەرمەندىن پايتەختى، ھەتتا ۋى ۋ بىلندىيا خەۋەك نازادىيەكە بىزار نەدايىيە مىن ۋ كەڭەشچى مىن، ۋ پىسار ۋ مىن نەكەرى كە مىن چ دەشت ۋ ئەز كىمە، دەستۇرا دەريازىۋىيى ۋ نەدى نەدا كەڭەشچى مىن.... ۋ ھىگى ۋەرمە ۋ ھەتتا ئەفۇرۇ، چۈ ھەڭگۈرى ۋ ھەڭەلىنى د ناھىيە كەڭەشچى مىن ۋ ھەنەرمەند ۋ بەرپىرىن پايتەختىدە چى نەبۈۋىيە، ئەۋىن ۋ ھىگى ۋەرمە ب غەرىبى ل كەڭەشچى مىن ۋ رىكا دەريىنا مىن دىنەن، ھەلسەھەيا مىن ل سەرىك كۆمىرى، ھەچكە مىن مەھسۇرا بۈۋەكە كە ھەلسەھەيا ئەۋەتلىرى، دورى ئاگرەدان ۋ مەنقەلا ۋان راجاندى ۋ كىرى، ل بىرا مەنە د پىشانگەھا مىن يا ئىكەندە، دەمى ئەمىندارى كىشتىيى سەندىكايى ھەنەرمەندەن ب مەھەل ۋ سالىۋىيەكە مەزىن خەۋەك بەرانبەرى ۋەزىرى خەۋەك بىر ھەشەبىرى چەماندى ۋ گۈتەيى: ئەزەنە، ئەگەر تۈ شىرەتى ل بەشار بىكى، كە گەنجى ۋ دەشتى قەستە مە كىرى - ۋ دەشتى خەۋەك ئەكەھە دەرىخەستى - دىقت دەڭ ۋ ھى ھەشەبىنى ۋ زەھرىيا خەۋەك بەردىت، پىشتى شۇرەشا سۆسالىست ل ۋەلاتى مە كەشۋىيى. ئەز بىزىم، ھەتتا ئەفۇرۇ ۋى، ئەۋ ۋەزىرى ھىزا يى پەشيمان دىت، ل سەر ۋى گەھرىيا ۋى ھەنەرمەندى مەزىن ئەۋ ئىخەستىيى، ۋ ھىلە دەركەشت تە دگۈت دوۋپىشى يا پىشەدايى. ۋ ۋى رۇزى ۋەرمە، كەرى مىن بۈۋ بەرەھەنە د ۋى سەندىكايىدە - ئەۋا گەلەك قەنجى ل سەر مە گەلەكان ب ھى ناۋايى ۋ ب ۋى ھە ھەي - ۋ بەرۋەندە ھەنەرمەندىن پارىزگەھان ۋ ۋان يىن شەنسى رىك نەدايىيى بەرى ۋان بەگەھە كۆلچا پايتەختى يان ۋ پەل ۋ پايتەختى ۋى ب مەراد بەگەھە.

ھەنەرمەندەكى د بەر خەۋەك چۆيى ۋ لىكەيى بۈۋ، ۋ ھەنەرمەندىن پايتەختى، ھەتتا ۋى ۋ بىلندىيا خەۋەك نازادىيەكە بىزار نەدايىيە مىن ۋ كەڭەشچى مىن، ۋ پىسار ۋ مىن نەكەرى كە مىن چ دەشت ۋ ئەز كىمە، دەستۇرا دەريازىۋىيى ۋ نەدى نەدا كەڭەشچى مىن.... ۋ ھىگى ۋەرمە ۋ ھەتتا ئەفۇرۇ، چۈ ھەڭگۈرى ۋ ھەڭەلىنى د ناھىيە كەڭەشچى مىن ۋ ھەنەرمەند ۋ بەرپىرىن پايتەختىدە چى نەبۈۋىيە، ئەۋىن ۋ ھىگى ۋەرمە ب غەرىبى ل كەڭەشچى مىن ۋ رىكا دەريىنا مىن دىنەن، ھەلسەھەيا مىن ل سەرىك كۆمىرى، ھەچكە مىن مەھسۇرا بۈۋەكە كە ھەلسەھەيا ئەۋەتلىرى، دورى ئاگرەدان ۋ مەنقەلا ۋان راجاندى ۋ كىرى، ل بىرا مەنە د پىشانگەھا مىن يا ئىكەندە، دەمى ئەمىندارى كىشتىيى سەندىكايى ھەنەرمەندەن ب مەھەل ۋ سالىۋىيەكە مەزىن خەۋەك بەرانبەرى ۋەزىرى خەۋەك بىر ھەشەبىرى چەماندى ۋ گۈتەيى: ئەزەنە، ئەگەر تۈ شىرەتى ل بەشار بىكى، كە گەنجى ۋ دەشتى قەستە مە كىرى - ۋ دەشتى خەۋەك ئەكەھە دەرىخەستى - دىقت دەڭ ۋ ھى ھەشەبىنى ۋ زەھرىيا خەۋەك بەردىت، پىشتى شۇرەشا سۆسالىست ل ۋەلاتى مە كەشۋىيى. ئەز بىزىم، ھەتتا ئەفۇرۇ ۋى، ئەۋ ۋەزىرى ھىزا يى پەشيمان دىت، ل سەر ۋى گەھرىيا ۋى ھەنەرمەندى مەزىن ئەۋ ئىخەستىيى، ۋ ھىلە دەركەشت تە دگۈت دوۋپىشى يا پىشەدايى. ۋ ۋى رۇزى ۋەرمە، كەرى مىن بۈۋ بەرەھەنە د ۋى سەندىكايىدە - ئەۋا گەلەك قەنجى ل سەر مە گەلەكان ب ھى ناۋايى ۋ ب ۋى ھە ھەي - ۋ بەرۋەندە ھەنەرمەندىن پارىزگەھان ۋ ۋان يىن شەنسى رىك نەدايىيى بەرى ۋان بەگەھە كۆلچا پايتەختى يان ۋ پەل ۋ پايتەختى ۋى ب مەراد بەگەھە.

ھەنەرمەندەكى د بەر خەۋەك چۆيى ۋ لىكەيى بۈۋ، ۋ ھەنەرمەندىن پايتەختى، ھەتتا ۋى ۋ بىلندىيا خەۋەك نازادىيەكە بىزار نەدايىيە مىن ۋ كەڭەشچى مىن، ۋ پىسار ۋ مىن نەكەرى كە مىن چ دەشت ۋ ئەز كىمە، دەستۇرا دەريازىۋىيى ۋ نەدى نەدا كەڭەشچى مىن.... ۋ ھىگى ۋەرمە ۋ ھەتتا ئەفۇرۇ، چۈ ھەڭگۈرى ۋ ھەڭەلىنى د ناھىيە كەڭەشچى مىن ۋ ھەنەرمەند ۋ بەرپىرىن پايتەختىدە چى نەبۈۋىيە، ئەۋىن ۋ ھىگى ۋەرمە ب غەرىبى ل كەڭەشچى مىن ۋ رىكا دەريىنا مىن دىنەن، ھەلسەھەيا مىن ل سەرىك كۆمىرى، ھەچكە مىن مەھسۇرا بۈۋەكە كە ھەلسەھەيا ئەۋەتلىرى، دورى ئاگرەدان ۋ مەنقەلا ۋان راجاندى ۋ كىرى، ل بىرا مەنە د پىشانگەھا مىن يا ئىكەندە، دەمى ئەمىندارى كىشتىيى سەندىكايى ھەنەرمەندەن ب مەھەل ۋ سالىۋىيەكە مەزىن خەۋەك بەرانبەرى ۋەزىرى خەۋەك بىر ھەشەبىرى چەماندى ۋ گۈتەيى: ئەزەنە، ئەگەر تۈ شىرەتى ل بەشار بىكى، كە گەنجى ۋ دەشتى قەستە مە كىرى - ۋ دەشتى خەۋەك ئەكەھە دەرىخەستى - دىقت دەڭ ۋ ھى ھەشەبىنى ۋ زەھرىيا خەۋەك بەردىت، پىشتى شۇرەشا سۆسالىست ل ۋەلاتى مە كەشۋىيى. ئەز بىزىم، ھەتتا ئەفۇرۇ ۋى، ئەۋ ۋەزىرى ھىزا يى پەشيمان دىت، ل سەر ۋى گەھرىيا ۋى ھەنەرمەندى مەزىن ئەۋ ئىخەستىيى، ۋ ھىلە دەركەشت تە دگۈت دوۋپىشى يا پىشەدايى. ۋ ۋى رۇزى ۋەرمە، كەرى مىن بۈۋ بەرەھەنە د ۋى سەندىكايىدە - ئەۋا گەلەك قەنجى ل سەر مە گەلەكان ب ھى ناۋايى ۋ ب ۋى ھە ھەي - ۋ بەرۋەندە ھەنەرمەندىن پارىزگەھان ۋ ۋان يىن شەنسى رىك نەدايىيى بەرى ۋان بەگەھە كۆلچا پايتەختى يان ۋ پەل ۋ پايتەختى ۋى ب مەراد بەگەھە.

ھەنەرمەندەكى د بەر خەۋەك چۆيى ۋ لىكەيى بۈۋ، ۋ ھەنەرمەندىن پايتەختى، ھەتتا ۋى ۋ بىلندىيا خەۋەك نازادىيەكە بىزار نەدايىيە مىن ۋ كەڭەشچى مىن، ۋ پىسار ۋ مىن نەكەرى كە مىن چ دەشت ۋ ئەز كىمە، دەستۇرا دەريازىۋىيى ۋ نەدى نەدا كەڭەشچى مىن.... ۋ ھىگى ۋەرمە ۋ ھەتتا ئەفۇرۇ، چۈ ھەڭگۈرى ۋ ھەڭەلىنى د ناھىيە كەڭەشچى مىن ۋ ھەنەرمەند ۋ بەرپىرىن پايتەختىدە چى نەبۈۋىيە، ئەۋىن ۋ ھىگى ۋەرمە ب غەرىبى ل كەڭەشچى مىن ۋ رىكا دەريىنا مىن دىنەن، ھەلسەھەيا مىن ل سەرىك كۆمىرى، ھەچكە مىن مەھسۇرا بۈۋەكە كە ھەلسەھەيا ئەۋەتلىرى، دورى ئاگرەدان ۋ مەنقەلا ۋان راجاندى ۋ كىرى، ل بىرا مەنە د پىشانگەھا مىن يا ئىكەندە، دەمى ئەمىندارى كىشتىيى سەندىكايى ھەنەرمەندەن ب مەھەل ۋ سالىۋىيەكە مەزىن خەۋەك بەرانبەرى ۋەزىرى خەۋەك بىر ھەشەبىرى چەماندى ۋ گۈتەيى: ئەزەنە، ئەگەر تۈ شىرەتى ل بەشار بىكى، كە گەنجى ۋ دەشتى قەستە مە كىرى - ۋ دەشتى خەۋەك ئەكەھە دەرىخەستى - دىقت دەڭ ۋ ھى ھەشەبىنى ۋ زەھرىيا خەۋەك بەردىت، پىشتى شۇرەشا سۆسالىست ل ۋەلاتى مە كەشۋىيى. ئەز بىزىم، ھەتتا ئەفۇرۇ ۋى، ئەۋ ۋەزىرى ھىزا يى پەشيمان دىت، ل سەر ۋى گەھرىيا ۋى ھەنەرمەندى مەزىن ئەۋ ئىخەستىيى، ۋ ھىلە دەركەشت تە دگۈت دوۋپىشى يا پىشەدايى. ۋ ۋى رۇزى ۋەرمە، كەرى مىن بۈۋ بەرەھەنە د ۋى سەندىكايىدە - ئەۋا گەلەك قەنجى ل سەر مە گەلەكان ب ھى ناۋايى ۋ ب ۋى ھە ھەي - ۋ بەرۋەندە ھەنەرمەندىن پارىزگەھان ۋ ۋان يىن شەنسى رىك نەدايىيى بەرى ۋان بەگەھە كۆلچا پايتەختى يان ۋ پەل ۋ پايتەختى ۋى ب مەراد بەگەھە.

ھەنەرمەندەكى د بەر خەۋەك چۆيى ۋ لىكەيى بۈۋ، ۋ ھەنەرمەندىن پايتەختى، ھەتتا ۋى ۋ بىلندىيا خەۋەك نازادىيەكە بىزار نەدايىيە مىن ۋ كەڭەشچى مىن، ۋ پىسار ۋ مىن نەكەرى كە مىن چ دەشت ۋ ئەز كىمە، دەستۇرا دەريازىۋىيى ۋ نەدى نەدا كەڭەشچى مىن.... ۋ ھىگى ۋەرمە ۋ ھەتتا ئەفۇرۇ، چۈ ھەڭگۈرى ۋ ھەڭەلىنى د ناھىيە كەڭەشچى مىن ۋ ھەنەرمەند ۋ بەرپىرىن پايتەختىدە چى نەبۈۋىيە، ئەۋىن ۋ ھىگى ۋەرمە ب غەرىبى ل كەڭەشچى مىن ۋ رىكا دەريىنا مىن دىنەن، ھەلسەھەيا مىن ل سەرىك كۆمىرى، ھەچكە مىن مەھسۇرا بۈۋەكە كە ھەلسەھەيا ئەۋەتلىرى، دورى ئاگرەدان ۋ مەنقەلا ۋان راجاندى ۋ كىرى، ل بىرا مەنە د پىشانگەھا مىن يا ئىكەندە، دەمى ئەمىندارى كىشتىيى سەندىكايى ھەنەرمەندەن ب مەھەل ۋ سالىۋىيەكە مەزىن خەۋەك بەرانبەرى ۋەزىرى خەۋەك بىر ھەشەبىرى چەماندى ۋ گۈتەيى: ئەزەنە، ئەگەر تۈ شىرەتى ل بەشار بىكى، كە گەنجى ۋ دەشتى قەستە مە كىرى - ۋ دەشتى خەۋەك ئەكەھە دەرىخەستى - دىقت دەڭ ۋ ھى ھەشەبىنى ۋ زەھرىيا خەۋەك بەردىت، پىشتى شۇرەشا سۆسالىست ل ۋەلاتى مە كەشۋىيى. ئەز بىزىم، ھەتتا ئەفۇرۇ ۋى، ئەۋ ۋەزىرى ھىزا يى پەشيمان دىت، ل سەر ۋى گەھرىيا ۋى ھەنەرمەندى مەزىن ئەۋ ئىخەستىيى، ۋ ھىلە دەركەشت تە دگۈت دوۋپىشى يا پىشەدايى. ۋ ۋى رۇزى ۋەرمە، كەرى مىن بۈۋ بەرەھەنە د ۋى سەندىكايىدە - ئەۋا گەلەك قەنجى ل سەر مە گەلەكان ب ھى ناۋايى ۋ ب ۋى ھە ھەي - ۋ بەرۋەندە ھەنەرمەندىن پارىزگەھان ۋ ۋان يىن شەنسى رىك نەدايىيى بەرى ۋان بەگەھە كۆلچا پايتەختى يان ۋ پەل ۋ پايتەختى ۋى ب مەراد بەگەھە.

رەشىشەبارانا ئىككى دىئەتە گۈھنىلەرنى، ۋە ھەممى تىشت، كا چاۋا رەقەن قىتكان ئەسمانىن مەشەخت دىسومىن، ۋە كا چاۋا ناخ ۋەك جۈانى رۇن رۇن دىت/ ۋەك بەر ۋە قىقى/ۋەك لام ۋەك ئەلەكەكا ژ شەرمان سۇرقەمەر ۋەك زىكى مېيەكى د ھاۋارا خومەدە قەدەلەرت، ۋەسا ب ناڧىكەدە دچن ۋە ئىكەدو دىسومىن.

كىخا ھەسۋوۋى كەقالى من/ دىمەن، ھەممى گىرت ۋە خۈب سەر دادا، ئەۋى ب مەيدانا سىپاتىيىقە گىرىدايى، ھەچكۈ ھىز ۋە شىانا من بۇ دەنگى چارگۈشەيىن ژ بىلندايىيىن كەقتىن، ۋە با ۋە پاناڧ ۋە ئەسمانىن پوۋشىن، ۋە قومارخانەيىن ناخى، ۋە سىبەرا مۇۋقان ۋە گۈند ۋە رىكىن بى قەبىرىن ۋە ل دوۋۋ ئىك ۋە ل پىشت ئەنىاسىن كەقالى من، رىكىن دەنگ ۋە دۋر ۋە قىرمۇپىرا كۆچىن بىناخىرىيىن ۋە ۋان ژن ۋە مىران، ئەۋىن ل پىشت سىنۇرىن مىنرىژىكرى، دەمى پىرتىن مۇۋقان ژ ھەندەك بىرىيىن مەشەخت دېژىكن ۋە دچنە ئەسمانىن.. گىخ ۋە كىشا ھەسۋوۋى يا راست ۋە ھىك بوۋ رىستە (يا جىلكان) بۇ ئەسمانى كەقالى منى ئىلقۇك، ھەچكۈ مەيدان ۋە ناڧانا مالى، سىروشتى ۋە ناۋىپى تىشتى بەرجاڧ ۋە قەترەكرى ل سەر ھالاۋىستى، پىشتى ئەۋى بەرجاڧ

ژ دىمەنى..

چەند بانىيەك دەھاتە ھىلچىن، ئىكا دى دىار دىبو، ۋە چەند جەك خۈجە دىبو، ئىكى دى ۋە ئىكى دى ئاشكەرا دىبو... رەشەئەسمان ۋە گەلەك ژيان ۋە گەلەك كۆمىن پىشتىكرى ژ رەشە ۋە دەشتەدرىژىن تۇزىكرى.

ۋە ھەندى ئەلفابىيا من، ب كارنىنان ۋە ھىزىكرىن دەۋلەمەند دىبو، مەيلا من پىتر لى دەھات بۇ ژىبىرن ۋە ھەيلا ۋە ۋان درىژىيان يىن تام د ئامادەپوۋنا ۋەندە نە، من ب ھارىكارىيا گىفاشتن ۋە كىرنەناڧىكا يارىيا رۇناھىيى، دەستى خۈب دانا سەر ھەبۋەكەن كۆد گەل ناڧاھىيىن ناڧاكرىن بگۈنچىت، كۆچاڧى بىلندەيى ل سەر نىچىرا تۇخمەسەرەكى ۋەكى كامىرىيا سىنەمايى د فەلمىن (كاۋىۋى) دە، ۋە زۇما ھۈۋرىيىن، ب رىكا تارىيا

يا ب دودلىيىقە گىرىدايى، فرەد دىت، ۋە رۇناھىيا پەنجەرى ب دىكىقە ۋە ب ئىمىنيەكا ھىشار، سەرى خۈب دىكتە دۇۋرە. ۋە دەمى ئەز ب گەھشتا بىنا رەنگىن خۈب، ۋەكى سۇھىيى رۈۋبارى (پىشەبەرى) دىاربوۋنا خۇدايى خۈب ۋە ب ھىز ۋە شىانا خۈب يا رۇن ۋە خەملى تىر دىم، ئەز خۈب ۋە رۈۋبەرى سىپ د گەرداڧ ۋە زىڧرۇك ۋە گىزەھانكىدە دىبىن، ۋە دەمى ئەز دەست پى دىم، ئەز ھەممى بۇچۇننى خۈمىن بۇرى ژ بىر دىم. دەمى ئەز ب بۇر ۋە پالدىرەكى بى بەرھەنگارىكرى دىئەمە داكرىن، ژ بۇ ھەراڧتن ۋە ھۈرگۈماندن ۋە پىركاندنا ڧى ڧالايىيا سىپ، كۆدى بىژى بىنەكى بى دوۋماھىيە، پىچىچە خەۋنا دىمەنى دچتە سەر درىژىيىن خۈب، دى بىژى پەيڧىن ھەلبەستەكىنە، ناھ ۋە ئالىن سىرانەكىنە، تەلىسمىن نىشتەكىنە، تىي ب كارى شىانەكى بەس شىانەكى دەردەكەڧت.

كەقالى من ھەر ژ دەستىكى، ل سەر ڧالايىيىن رۈۋىن رۇژناڧايى دەركەھى مالا مە، خۈجە بوۋ، ۋە ھەتا ئەڧرۇژى ئەز ۋە كەقالى خۈب دىل ۋە ئىخسىرىن ۋە ۋان ڧالايىيانە ئەۋىن ل بەر رۇژىن شارىيى ھاتىنە سۇتن، ئەۋىن د بىنا ناخا پايىزىدە دەمى ب

كەقالى خۈب ل سەر ۋە ل دۋر گۈھۋىنا ھەبۋوۋى ۋە رىك ۋە كىشا ھەسارمىان، ۋە ھەتا ئەڧرۇژى كەقالى من، تەكۋوز د سەرى مەندە دىئەتە دارىتن ۋە دىئەتە ڧەگۈھازتن بۇ سەر رۈۋىن پاتەيى، ئەز ۋەكى غەبىرى خۈب، ھىژ ب سەر ۋە ۋان خۈبندىن دەستىكى ئەۋىن ل سەر كاڧەزى يان ئەۋىن ل سەر رۈۋىن پاتەيى دىئەتە چىكرى ھەلەبۋوۋىمە. كەقالى من تەكۋوز د سەرى مەندە دىئەتە دورىستىن، ژ رىقە ئەز د ھىزا خۈمەدە دادىژىم، ئەز رەنگ دىم، ئەز رۈۋبەرىن ۋى پىشك دىم، ۋە كەند ۋە كۆرىن ۋى ژ ۋى بار ۋە بەندەكا دەربىرىن چى دىم، ئەۋا ئەز پى دىئەمە داكرىن، ئەۋا ژ ۋى سىرانى ۋە ۋى خۈبندى ۋە ۋى خۈبىيا دىتتى دىئەتە ۋە رىكرىن ئەۋا ل سەر ڧەرەستىنا دىمەنى ۋە دەمى دەمىزىن ۋە پارچە پارچەبۋوۋەكىدە، دەستىكرى، ئەز نوزانم كەنگى دىو دى ژ گۈمگۈمى خۈب دەركەڧت، من خۈبنا رىكى يا ھارىكار ل سەر دەربازىۋونا ناڧىرى ناكرى ژى ھەيە، ئەز ھەر جارەكا بەرانبەرى مەيدانا سىپىيا كەقالى رادۋەستىم دىزىم، خۈب دىم، دى بىژى ھەردەم كەقالى ئەز چى دىم يى ئىكى ۋە ۋى دوۋماھىيىيە، ئەز نەشىم نىكارى خۈب چى بىم بەرى ۋى مۇزىكى يا ئەز ل سەر راھاتىم، ۋە بەرى ۋى سىرانەداستانا كوردى

ئەۋا تىكىلى خۈبندى دىرۋىكى بوۋىي ۋە قورچا مېرخاسىيا سەرەكەڧتتا چىيان دەسپىرتە من، ئەۋ چىايىن تىراتى ۋە ھىزىيا رۈۋى سىپى دىسومىن، ۋەكى ۋى يى خۈب ل ئەسمانى ڧى ھەبۋوۋى ھەلەناڧىژىت، يان ۋەكى ۋى يى ل بەر دىگەرت خۈب بىگەھىنتە رىكا كادزان ۋە بچتە د ناڧ ھەممى نەيى ۋە كۈۋراتىيىن ۋىدە، ئەرى ھەۋە ھۈۋرەك ھىزا خۈب د كۈۋراتىيا رىكا كادزانە كرىيە؟

چو پى نەڧىت، دڧىت مۇۋ ۋەكى مەنجەلا قىرى بىكەلت ۋە بىچك بىنى، ھەتا ژ بۇ دەربازىكرىنا ھىلا ناكرى سىپى، مېرخاسىيا رۈۋ ب رۈۋوۋى ۋە رىكرى. ل دەستىكى، ھەممى درىژى، بەرانبەرى رۈۋىن من تىكىلى ئىك دىن ۋە لىك دڧرژن ۋە كۆم دىنە سەرىك، ۋە بەرىبەر ئىك ل دوۋۋ ئىكى بەرزە دىن، رۈۋبەر د سىستېۋون ۋە خاڧىيا خۈب

رۇناھىيى ئەز خوە ژ بوونەومەين چۆيى و بەرنەمان، ب ئيورينى قورتال دكم، پاشتر ئەز وەك دمويشين مەولانا جەلالەددىني رۆمى دديتم، د جەئى خومەدە دزقرم، دا سەنگەرا خوميا بەرزە ب ریکا ئيمينيى، و كەقالى خوە ژ دەست خوە ئەكم.

و ئەقرۇ پشتي پتر ژ (۳۵) سالان ئنيگارچيكرنى و پشتي مەهان پيشانگەهان، بۇ من دياربوو ژ ئيك كەقالى پيشەتر ئەز چيناكم، ب دووماهى ژى نائيت دەمى ئەز ژى ھەو (خلاس) ديم. بەلكو د يى پشتي خومەدە دزيت و قەدزيت... بۇ من دياربوو ئەز ھەمان ديمەنى دووبارە و ھەمان كەسان ئەگەر ھەبن چى دكم، و شوونوارين چى دكم ئەگەر غەوارە ببن، ب زیدەكرنا ھندەك دريژيان و ژيبرنا ھندەكان، ھندەك ئەسمان ب سۆرى و زمري دئینە رەنگكرن، و جارەكا دى ب رەنگى خوەليكى يان يى شين يان ژى ھەمى رەنگ تیکەد، د سپيى سەرزەنگ و ھەبزدە د بشقن. ريكين دوور و كيخ و ديمەن چاقي يين ب كەلەك ديتين ئەو كەھەف بەرچاچ دبن، ئى ھەر ھەمان ديمەن، ديمەنى وى روويى رۇنقا، ئەوى ب مەزناتى و جوانيا خوە وەسا دى يىژى عەينەپەنجەرەيا ژنەكا ئەقندارە، تەرازوو بۇ دئینە دانان و قەلسەفە بۇ دئینە داريتن، بەلى ئەو وەكى خوە و بەرى دمينت: رەشەيى

و پشتيھلگرا ديلا سەرھاتيين، ناشۇيا سترانى، ھەوارا رەشەبايى/ بئندمرئىخستەك، مارماپا كەرى پەزى، نقرۇسكا ستيرى، و ھەسوويا ب بيرانيى، ب زەنگلا سفرى رەنگرەنگ، شوونا كيرەكا ژەنگى بني پيى شەق دكت و وەكى تيزاتى و سۇتقا خوئى دسوژنت... ژ بەر پەنجەرەيا وى ناچت.

جەي (خانى، دەليشەيا ديتني، سەقا، رەنگان، رەوشەنبيريى) رۆلەكى بنياتى ھەيە، نە بەس د ئاھاكرا كەقالى مندە، بەلكو ھەتا د داريتنا پلەيا تيكلييا من د كەل وى كەقالى، د كەل وان سنج و بەيايىن گيانى و جوانى ئەوين كۇما ھيزا ھزركرنا پيكلينايى وەك مرۇف، جە ھيزا ھزركرنى يا ئەقندار ددزت، بى كو ژ بۇ بەرھەف ببت د كەقاليدە،

دەستوورى ژى بخوازت.

جە دچتە د ناھ داريتنا ھەلسەفەيا مەدە بۇ ژيانى، ھەر وەسا كووراتيا ھەستين مەيىن مادى دسومن و دچنە د ناھ بئناگەھەيا مەدە و د كەل خەونين مەيىن نقتى و تەنگافيىن مەيىن گيانى (رووحى)، ئەوين ب روويارى ئيك بوونى و ب نقتى و تەليسم و پاكانەيىن ئەديار پارچە پارچە دبن، و دبنە تا و بايەك و د كەل ئيك دگونجن. د پانافين دەشتى ((كافلەگوندى دمرگەھى تەناھيى)) و جيھانين شەقى يين ب تاقەھەيف و دريژاييىن ئەردى يين بى دووماهى، ديتن و بيناھيا من ل سەر كۇزا خوە يا تەنا و تەسەل راستەريى سەنگەرا ھوورك و ئيمناھيەكا تير و تەزى دبت ژ سەر و سامانين كوليلكىن كووفى و ستريين وان، و ژ يينا گل و گيايان د ناھ شيريدە، وەكى دمرگەفتنا رامانان - وەكى شۇقزا بايى - د ناھ وى كورت و پستا خزم و ئيزم، يا ھندەك ژنان، ھندەك كچان، ھندەك رەشەيىن مرۇفان، يا ھندەك جليىن رەنگرەنگ، يا بئەك كى كو ب سەر رەوشا جيايى تۇرۇس بکەفت، ب جوانيەكا رەنگبەقەم ھەچكو دنگشەدانا ھندەك سيبەران خوە ژ وى دەشتى دوور دئىخن ئەوا ب ناشويى دئيتە سۇتن د سەرھاتيين مشەختا د ناھ

داستانانە بەلا، چاچ ل سيبەرا وان ئەوران دكت ئەوين ل سەر ئەردى ب ريشە دچن، د ناھ وى ئيمىنى و ل سەر خوەچونى بەلا دبت، ئەوا كۆچەرپى حيشتر و ژن و رەشمالين خومين دريايى، ئەوين ل ھرەكا ناھى دگەرن د ئازون.

دستۇقى سالا (۱۸۶۹) ى د نامەيەكا خومەدە دەمى ل دريسدن ب كول و ژان دبيت: ((ئەز ئەشيم ل ئيرە بنقسيم - و رۇمانا (بى دينى) د سەريدە يە بەرھەف بوو - دقيت ئەز ل رووسيايم، ... دقيت ئەز ژيانا رووسى ببنم و ببھيسم، و ئيكسەر پشكداريى تيدە بكم، ل ئيرە شيانا نفيسيني ل دەف من نامينت)).

ھەتا ئەقرۇ ژى ئەز ھيژ دەيندارى وى جھيمە/ وى مەيدانى ژ ئەسمانى ((میزوپۇتاميا))، جەئى ديمەنى سەليقەتقەبرى خوەجھيا بيناھيا من، ل وى ئەردى پيشيان كوچكىن رەشمالين خوە لى دانايىن، وارگەھين ھەلسەفە و ئەلفابيين وان، ئەوين د ئيتوونا نامانى وان يى ئاخيدە گەشبوويىن، و دقن وان يين پيرۇز تيدە سەرھلدايىن... ھەر وەكى كوچكى كۆمكيريى من بى رووحى و رەوشەنبيريى ب وى تاييەتمەندييا منقە و ب وان جيھانين خوەيىن قەكرى، ل سەر پەنجەرەين وەكەھەف تيدە ھاتينە داريتن و بايى سەليقەتا ئينان و برنا بئىي يا ئيكى قەدگرت، و رۇناھيىن ليكدان و ناستەنگا رۇناھيا ئيكن پيكلينايى. جە ديمەنى خوە چى دكت و ياسا و دەستورين خوە يين ئاھاكرنى و سنج و ياسايا رەوشتي و بەيايىن جوانيى دادريژت. و ھۇسا شارستانيا باژيىرى، تيا وى قۇرم و قالبەكى ھلدايى و راست گرت، و يا دەشتى قۇرمەكى جودا تەزى دريژى و ريلستان گرت/ سالۇخەتەين ب سەر تيا ويشە.

نەرمە قارىيەن و پشەپريەن

ب ریکا شەگواستنا من ژ جەھەكى بۇ ئيكى دى، كەقالى من ژ ھندەك جيھانين نوو دھاتە رووچكاندن و ھندەك سەقايان بىي من ووى چارميركى و ميئانكيا خوە

لښه ددا. ل ديمه شقې دووماهيا ساليڼ هه شتيان، ديمه نې چاقې ل من بهر زموو، رومو شنه نيريې ب ريکا شيانا ته کنيکي، بهرې من دا گرتنا نه فسانه يڼ د دياربوونا وي يا رووحيده: کوشتنا مار گورگيس، رډوډ و رډو، بارانا قه له موون، و ته دمور، بهرکې ميکتې.

ل بهيرووتې نه ز سوتيبې سه ليقه ته و نه قلا شهرې براکوزيبې بووم، يا وي ته قه مهنې و ناسته نگ و مرنا وهکې دودليې و ل همدې جهان، و پاشې دږيپچکړنا بهيرووتې، و گهريان ل دووډ به لگه يا ناسنامه يڼ و رډيڼ ژ ناسته نگ و ناڅيرين باله ډر و ډره که، نه ز ب که قالي خوځه ډه قيمه د سرگومکرا خوځه نهوا ب خه و نان، خيال و خوليان.. نه ز بهر ب کوز و چه روانېن ميژوپوتاميا و نه فسانه يڼ وي چوم و نه زې د بهرره دمرگه کې ل خوه و ل که قالي خوه پښه ددم و دگرم، من ژ سره هاتيې پښه تر نيگارکيش نه دکر، هه تا وه ل من هاتي هه چکو نه ز بهس د ويده دزيام.

ل پاريس ل نښه کا ساليڼ هه شتيان، هه مان نيشا چاقې ل من زڅريقه، و نه ز قې جاري ب دژواريا رڼا هيبې، سوتن و شهيدايبيا جهې، ديلکرم، بهرانبهري څه گرتن و به لاڅبوونا ناڅا کړنه کا

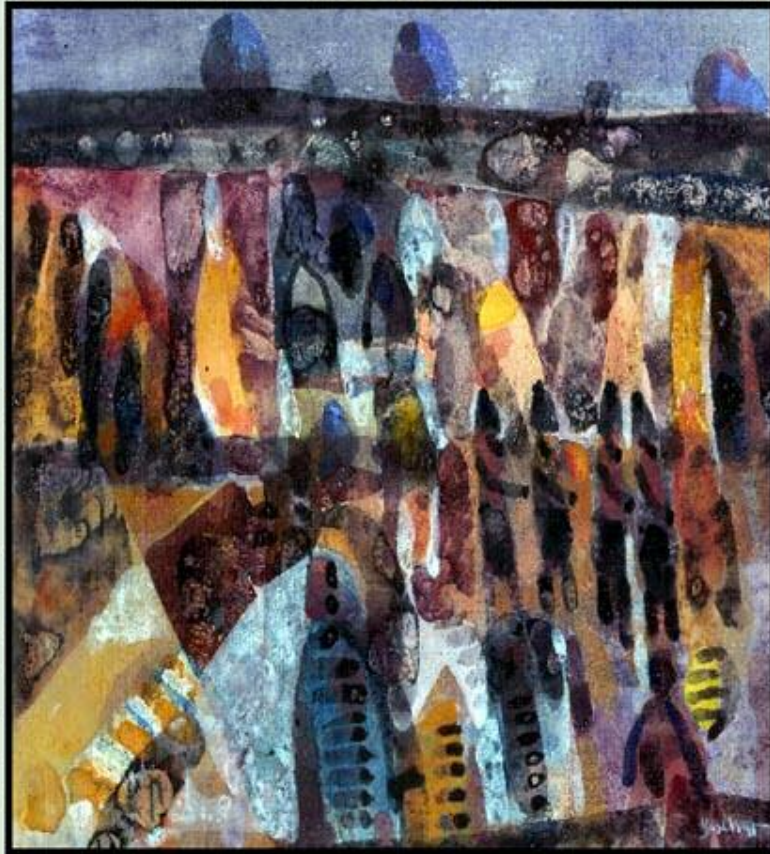
جوانا تير و ته ژې ژ دار و بارين کهي، من همدې تشت بهرزه کړن، نه سمانې من ب دژواري هاته سوتن، سهنگه را من هژاند، من نيگار چيکرن و چيکرن و چيکرن، همدې، هندي سهرېورين من چي دکرن، من د هنارتن دا بينه عنبارکرن، و نه ز دهمې ژ که قالي خوه ب دووماهي دهاتم، من هه ست دکر کو ناڅبه ره کا دريژ مه هردوو کان ژيک دوور دنځت، سوتن و تيراتييه کا وهکې تاما سپنده هيبېن گه له ک سار هه يه، دهمې کافي من ل سهر ليڅا رڼا رېباري سين، من رادکيشنه ناڅاهيېن پولي سخانه يڼ، کو همدې داخواريڼ جهاريوونې ل ويري ناليڼه په سهندکرن و و مرگرتن.

ل پهرې ((نهرجنتويي گوند)) په نجه را نيگارگه ها من ل هنداقې

بانويه کنيه، ساڅکړنا بيره اتنا ديمه نې گرکې «سه عدييه» ل دهق من څه دگه رينت، سه ليقه ته و نه قلا نينان و برنا بينا من ل من زڅريقه، و نه ز زڅريمه نه سمانېن دمرگه کې ته ناهيېن و هه سوويا رڼا ناڅايي نهوا دکه څته بهرانبهري دمرگه کې مالا مه، جاره کا دي پشتيکيش ب بينا خوځه و ب وي خوه دانا من و خوځه، ل من څه گه ريان. نه ز و نه و و که قالي من ب ژيک هه بوونې ژ يڼ رڼو ژي زڅريقه جهې بهرچاقې نيکې، کو چو ناڅاهي د ناڅبه را من و دارستانا گيلاسان و (سان جرمان نه نلې) و (گرکېن بونتواز و سانوا) ده نينن.

که هه پريته که قالي ژ ليکا ديمه نې و ده پريښه

چو ناڅاهي بې دژي خوه سهرېن نابن و رانابن، نه څه دا سهنگه را خوه ژ قې دژاتيېن و مرگرت، و دا هه ردوو ژ قې هه قديا خوه يا وه که څه و بهرانبهري نيک، بها و په سهنديا خوه يا جوانيېن و مرگرت، وهکې وان ياسا و ده ستوران نه ويڼ ب هاندان و ترساندنې

و ژ بې نه نجامدانا دادپه رومريې پشته گرم دېن. و دهمې بير و باور/ رسته/ دوور و دريژي/ و بوونه مورين زيده ل سهر ديمه نې دهسته سهر و زال دېن، زمان، ژ بې تيرکړنا تشتان د ناڅانده، و ناڅان د رامانانده، و رامانان د راز و نيشانانده، کراسه کې دهستيکي دگرت. و چاقې ب ديتني رومو شنه نير دېت و دست ب شيانې/ کارنيناڼي. ژيهاڼ دېته داريڼا خه ونې د ناڅ وي تيراتيا ديمه نې رڼمانې و سره هاتيېن دکته څه گيړانه کا ناڅخو ميبيا بې دمنگ، څه گيړانه سينه مايي، نهوا چاقې د خالا نيمه ناهيا بې دمنگه د ناڅ دمنگ و دژا ناڅختنېده رادوستيتن، قالا يي وي تشتي دبېرژ يي له شي/ گولو ماچکې يان کومې پي چي نه بت بېرژ و ته لهه و داڅک دېته نه سمانه کې مه له قان، دهمې هزر و بير رڼمان و دهقې ناييېن ل سهر ديمه نې نڅيژي و نه قل و سه ليقه ته بانگې ب ناوايې گوتنا خوځه و ناڅابوون ل سهر هلاتنا رڼو ژي تيکلي نيک دېن، ديمه نې نامادموونا خوه يا نه ناماده ژ دودلييا ديتني ب خه ونې، و يا چاقې ب خوه شييا ديتني، ل سهر رک بهر خوه دايي څه دگه رينت.

نه څه دودلييا گيانيه (رووحيه) د دارستانا کيشه کيشيده، د ناڅبه را شيان و شيانېده، د ناڅبه را هشي و ترسيده، د ناڅبه را مرنې و ساڅبوونېده، د ناڅبه را نووژمبونو ژيانې و هرزي د جهگرييا خوه يا مريده و نووژمبونو خوه يا ساخده، نه و که قالي کابرايې چينيې ل گوندې دوور، پشتا

خوه د شه څه کا ب باروځه ده، ب راستيا تير و ته ژي جواني، ل سهر مرنې قاهيم دکت. د روو ب روو بوونا يي ديتره، هيز و زانينېن فليکاري، برسې/ دژمني/ يي بياني/ رده گزي/ نه بهرچاقې/ ترسې/ مرنې/ جهنگي، خوه شييا بهرزه، راستيا نه بهر څه و ناماده/ جوانييا کريټ/ ياسادانا دودل، دنځنه پيکهاڼ و ريک و پيک دېن، هونه، که قالي ديمه نې ديمي جوان، هزا پيروز/ سهرېر و گوري، شادمي، نقش/ شيان، سهر باره نه ديتنه بې سينگ گرتنا مرنې و ژ بيرکرتي و هه رقتي ژ بې سهر ژ نوو ناڅا کړنا هيزان د

كهقال نه شيت بېته وینه گرتنه كا رفق و هښك بۇ همدى كونج و قولانجكېن كهتواری، چونكو ب هندى و وهك نیشان، و د ژيانا مهيا ته ژى و مرگه رانده، تېگه ها خوهيا دمېرېني بۇ وان تشت و ههستېن د جهرېه زهېيا مهيا رېاليستېده سهرى مه دكېشن، دى ژ دست ددت. چونكو كهقال بهرمقاژى كتيبي پتر نيزيكي نقشتي و موزيكيه ژ هه رتشته كي دى، هه وهكي تاركوفسكى دبېرت: ((كتيا هزار كه سين نه وهكه ه و جودا بخوون، دى بته هزار كتيبي نه وهكه ه و جودا)).

و كهقال بهرمقاژى سينه ماني، دورست نينه بېته ديل و گوريا وي هزر و گومانا جه ماومري، نهوا هزر دكت كو سينه ما كهتوارة ل سهر پهرده چاقى (شاههيا) دنيت بهر چا فكرن.

ل سهر نعل و سهليقه تا سهر و سامان و بهايين رووحي نهوين كه سينيا فليكارى داريتين، بهرپسيارى د گهل سهرپه ستيين، و شهريعت د گهل ياساين دانايي، و نه فسانهيا مللى د گهل و ممزو و شيرما نه رزان، و پهيقي تهرمس و دستكان د گهل هه ژارى و نه داريا له شفرؤشان، تهقليه ه دبن و تيك دنينه هلگيشان.

نهرى كهقالى پى چى دبت د كهليك، چاقى ژى رموشه نير بكت و دلى ژى بلقينت؟ نهرى رموشه نيريا داخواز كرى دى چاوا راسه رى بت

ب ناوايه كنى كو نهم خوه جهيا هه فسه نكبوونا خوه يا تايهت ژ ريقه يا مادي و پاشى يا عه قلى ل سهر بزقري ننه هه، دا تشتي گرندايي ب گيانيقه د هوندري مده، د گهل يى ياسايي راسه رى ببت. گومر ابوون نيشا هه ر نافراندين و فليكاريه كييه، ب دوو خوداني خوه دكهفت و بهري وي ددته مرنى، هه وهكي يى برسى ب دوو نيچيري دكهفت و رادهيلى، كه لك رووكار و سه متان دكرت، هندهك ژى راستن و هندهك ژى گونه هكوژن.

دقيت هونه رهنه ندى فليكار ب كيم و پچا ب زحمهت قايل ببت، دا نه كهفته د خوه شيا گومر ابوونا ب سانه هيد، ب رسوا كرنا په نجا بېنده، و تشتي د قى واريده د ده سته تني رموشه نيريا چاقى و ژيانى و بهايين ياسايي/ رموشتيبين جوانيبينه و پاقرى و ده مه نياكييا وييه، فليكارى بى رموشت ههروهكي د پيشه يانده به لاق، دبته جوونه كوله وارييه كا پيس و گهنى بۇ مفا و فهديه ب سانه هى، و ل سهر بنسيرا بهايين پيشه ييبين رموشتي، كيش و پيشكين فليكاريا دورست و راستاني، په كسانى و هه فسه نكبيى د ناقيهر راستيين و كهتواريده (واقعيده)، د ناقيهر مرؤفى و سروشتيده، د ناقيهر كهسى و كو ميده، د ناقيهر مرؤفى ب خوه و يى ديد، سهر پى دكت. كهفتن بهر ب ژور وهكي وي كهفتنييه يا بهر ب ژيرا د بن كارليكرنا وي گومر ابوونيقه يا جه ماومر و كوما نه زان سهره گوهيي لى دكت، وهكي وييه يا د بن رموشه نيريا سانه هى و پيشكين بازارا رؤژانده.

هونه رهنه نه په هله وانه، هندى كو نهو، نهو ياسادانه ر نهوى خرابى و گهنده لى بۇ نه دورست، هندى كو ناقديرييا ب سانه هيا دستفه گر، ل بهر يى فهرمى و به لاق و كورته رييك بۇ خوه شيا ب نه نيگرينييا ب سانه هى كه روك، بۇ وي جه ماومري خاف و په لهخ د ناف گهرم و كه له ژانا وي راكه هاندنا رؤژانه يا نه رزانده، نهوا ب ريكا هزر و دالغهيان و ل سهر كاقل راستيين ناهاهيى خوه سهر پى دكت. و شيوه كاري وهكي هونه رين فليكار ييبن دى، كا چهند دژى نيديؤلوجيكن/ دهقييه، هند هه فسر و هه قالى ياسادانان/ بهايانه.

هه فكووهيا خوه يا نه دورستده، ده مى سهرپه ند و هونه رهنه هه ر نيك ب كه رسته يى خوه/ ب جه كى خوه/ ب شيانا خوه، داخوازا هاريكارين دكت، راستي د سينگليدانيده، د سهر كهفتنا خوه يا پشتگهرم و ده ستووردايى، ب راستي و جوانيى ديار دبت. نه هه وهكي وي به قالى كه روكه نهوى ب دهنكى خوه، شيانا بازار و كه لويه لى خوه وهك بهر و بهر هه مكي مه زاختنى گهرم دكت.

چاقى هونه رهنه ندى ب وي سهر پورى رموشه نير دبت، نهوا ب هه ستيارين به لكه نينانين هه فسه نكبوونا د سهر گومره مهنده هوشيبده و ل سهر سهليقه تا جودا كرنى د ناقيهر بهر چاقى هه يى و سيهرين نه بهر چاقده، د دمريابوونا كه سكه سورين رهنگانده، نهوين نه خودان هه بونه كا بهر چاق د كه ريوونا شيانا دمريابينده، نهوا تير و ته ژى ب رموشا تايهت هه ر هونه رهنه مده كي بهر هه مئين، بۇ وي كه قالى، نهوى دهنك هه دانه كا تيكل ژ پارچه موزيكه كى د خۇديكا شه ملكه كيده، كو وهكي نيك بت چ بۇ نقيزى بت چ ژى بۇ گفتوكويى. نهم دى بزاقى كن كو سهر ژ نوو هه ييبي بهر چاق ب كه لك ريكن گومر اكرن، ب هندهك زيهدي و كورتيكرين ليك بدن و بهر هه بكن، دا هندهك خوه شياين ديتني پى بيه چيكرن و دست پيدننه نهك بيه نافراندين، رموشا ناساييا بزار كهر و كرىتا خراب پى بيه هله وشاندين، و

وھكى شان گۆگ دېئىت: چو پەسن ناگەھنە پەيسكا وى قايلىبوونى ئەوا ھيانا ھلاويستنا كەھالى مەن ژبەرى پالەيىن ئاسايىشە ھلدەپەسىرتە مەن.

.... ئەرى كەھال دىئىت بىتە رېبەرەكى ئىسكىلۇپىدىيى شوونا بىمىنت رېبەرەكى گەشتوگوزارى يىن بەروەخت؟

ئەرى ما خوەنە ھونەرەندە ب مەھنەيا سەرەستىيا فلىكارى، ژ بەرپىسارىيا رەوشى يىن لېبۇرىيە؟

ئەرى فلىكار دىئىتە جوداكرن ژ بەر و بەرھەمى خوە، و چاوا رەوشەنېرىيا وى ب ئاوايەكى مەجازى د كەلۇپەلئ وىدە دياردەت. ئەز دىبىنم كو رەوشەنېرىيا پىشەيىيا ھونەرەندى و رەوشەنېرىيا وى يا زانستى و بەھايىن وى يىن ياسايى پىكشە تەكووز دىن، ژ بۇ ئەنجامدانا كارەكى ھەقسەنگ ل سەر بەھايىن فلىكاريە كا راستانى، و ئەفە ھندەك كىش و پىشكىن زىدە دلخومش و گەلەك ھەستىارن، وھكى كارلېكرنېن رۇناھىيىنە د فېزىكىدە و وھكى كارلېكىن كىمىيىنە، و ئەفە تىكلەكى خەملىكرىيە (مخمن) د ھەفكىشېن زانىارى و رەوشى و ياسايىدە، چونكو بەرھەمى وى كەھال/ پارچەمۇزىك/ دىقە، نە بەس ب ژىن و ژيارا خەلكىشە گرېدايىيە، بەلكو خەلك بەھ و رەوشەنېرى و پەژان و سىنۇران بۇ ياسايان ژى وىرەگرن، و ژ بەر ھندى ئەو و ژىن و ژيارا خەلكى ب ئاوايەكى بەرھەمە د ئاھ ئىكەدە چىن (تەفلىھەف دىن) و تىك دىئىنە ھلىكىشان.

دېئىژن ھەر وھكى ئەلەسعوودى د (مروج الھەب)دە ھەگىرايى: ئىلچىيىن ھندەك مىر و پادشايان چۆنە دىقە كەيخوسرەمى ئەوشىروان.. ئىلچىيەكى قەيسەرى رۇمى ژى د ئاھ واندە بوو، چاھى خوە ل ئەيوانا كەيخوسرەمى و جوانىيا لېنان و ئاھاكىرنا وى گىرا، جوونە خوارىيەك د مەيدانا وىدە دىت، ئىنا كۆت يا دورست ئەف مەيدانە د ھيا گۆرەپانە كا چارگۆشەبا، ئىنا كۆتېنى پىشتا ئەردى خوار ژ گۆرەپانى خانىيىن پىرمۇنەكى ب سەرھەيە، كەيخوسرەمى ھيا ژى بىكرت دا گۆرەپانا وى راست و دورست دىر كەفت، بەلئ پىرمۇننى خوە د بەر فرۇتنا خانىيىن خومە نەكر و كەيخوسرەمى ژى زۆرى و كۆتەكى لئ نەكر ژ بەر ھندى خوارما. ل ئىرە ئىلچىيىن

قەيسەرى رۇمى كۆت: ((خوارھاتن ل ئىرە چىترە ژ راستەتتى)).

ئەو جوانىيا وى دلرەھىيىيە، ئەوا ب بەھايىن خوەفە دگەھتە پەيسكا جوانىيا يى دى، يى جوان، جوانىيا خوە ژ بەھايىن خوە يىن ژىنەفە وىرەگرت

ئەو بەھايىن ھەفبەندى ب ژىن و ژيارا خەلكىشە ھەيىن، دورست وھكى خاچكرنا مەسىح و ئىزا و ئەشكەنجەيىن كچا كچىن و مەريەما مەجدلى و تەرمىن شەھيدان و شادەمىيدانا دەستەسەر كرى و كرتىيىن سىياسى.

دەمى ئەم ئەفرۆ گۆھدارىيا مەقامىن گۆبەنچى دىكن، ئەوى د دەستپىكىن خوەدە دزفرتە سەدەھا سالان، ئەو ئاوايەكى ديارن، ب دەنگى و دەنگشەدانى، كىانئ كۆمى د پىكھاتنا وى يا رەوشەنېرىيا دىرۆكىدە دىكرت، وھ ل مە دىئىت دى بىژى ئەمى د ئاھ دىمەنەكى ھەفچەرخى عىراھا مەيا نەۋدە، قىرەۋىر و ئالەنلە ب زىمانى كىانەكى شەيدا و سۆتى ھەتە دگەھتە وى كەريا خۇدايى ئەوا ژ كوچكىن پىرىن سۆمەر رادەت و ئەو يىن بەرزەبوون و ھەتەۋيانا كىلگامش ھەلدۇقرىن.

ستىراندنا مەقاما عىراقى ئەوا ژ گەۋرىيەكا سۆتى و شەيدا دىرەكەفت، وھكى داستانەستىرانا كوردىيە، دا بەھايىن جوانىيى ئەو يىن د كىانئ مەدە ھاتىنە گۆھۋرىن بپارىزىت، ئەم ھەقن سەرى مە د ئاھ گۆفەندىدە پى گەرم بىت، و ئەم ل سەر كىانئ خوە، بىگرىن د پارچەبوونا خوە يا شىن و نھاراندە.

ئابت كارى ھونەرى بىتە بەلگەداخوازەك بۇ بىنەرى سادە و سەرھەسەرھە، و بىتە ھزر و گۆمانەكا كەتۋارى بۇ ھزرەكا بەردەست و ھازر د سەرىدە، دا كەھال نەبەتە ھزار كەھال، ل گۆر دىرەپىنا تاركۆھسكى، دەمى ھزار تەماشاكەر و بىنەر دىبىن، بەلئ دىقەت ھەستەكى ل دىقە ھزار بىنەر و تەماشاكەرېن ژىك جودا و نەۋەكەھەف د ھەمى تىشتاندە بىنازىرىن و ل دوۋە دژۋارىيا ھەستىارىيا ھەر ئىكى ژ وان.

كەھال/ دىق/ پارچە، بەر و بەرھەمى بزاھەكىيە، و ھندەك كىش و پىشكىن ھوورك و ئاشلۇۋىكن د بىناھى و خىيال و ھشېن وىرەگرىن كاركرىدە، ب ھى پەيسكا زانىارى يان ئەوا ھە، و بۇ قان دارىژمىيىن ھوورك، كەسى سۆتى دچتە ئاھ يى دىيى وىرەگر و شەيدادە و ھەردوۋ دچنە ئاھ ئىك و تىك دىئىنە ھلىكىشان.

ئەرى ئەفە ئەو رەشەنەۋرىن مىر و پادشايىنە ئەو يىن مە د پەچىن، يان ژى ئەم ((زىدەى رادەيى ل بەر رۆژىنە))، ل گۆر دىرەپىنا ھامەت؟ ئەھا ئەفەيە دۆزا شىسكىرى يا ژ ھەمىيان ئالۆزىتر.